

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач (ка) ступеня доктора філософії Лю Дій,
(власне ім'я, прізвище здобувача (ки))
1986 року народження, громадянин (ка) КНР,
(назва держави, громадянином якої є здобувач (ка))
освіта вища: закінчив (ла) у 2022 році Фуцзянський педагогічний університет
(найменування закладу вищої освіти)
за спеціальністю (спеціальностями) Музика
(за дипломом)

працює аспірантом в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка,
(посада) (місце основної роботи, підпорядкування, місто)
виконав (ла) акредитовану освітньо-наукову програму Освітні, педагогічні науки.
Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, Міністерства освіти і науки України, м. Суми від «23» грудня 2025 року № 570
(повне найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування (у родовому відмінку), місто)
у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Інни ШИШЕНКО, доктора педагогічних наук, доцента, доцента кафедри математики, фізики та методик їх навчання Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Рецензентів -

Олени СЕМЕНІХІНОЇ, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри інформатики Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Артема ЮРЧЕНКА, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри інформатики Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Офіційних опонентів -

Наталії ГУРАЛЬНИК, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри інструментального виконавства, оркестрового диригування та педагогіки мистецтва Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Вячеслава РІЗНИКА, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри цифрових технологій навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

на засіданні «13» березня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

(галузь знань)

Лю Дій

(власне ім'я, прізвище здобувача (ки) у давальному відмінку)

на підставі публічного захисту дисертації «Розвиток інформаційно-цифрової культури вчителів музики в умовах STEAM-орієнтованої професійної підготовки»

(назва дисертації)

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Дисертацію виконано у (в) Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка Міністерства освіти і науки України, м. Суми

(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник (керівники) Ірина ЧИСТЯКОВА, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада)

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. У процесі наукового пошуку авторкою було вперше розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено структурно-змістовну модель розвитку інформаційно-цифрової культури вчителів музики в умовах STEAM-орієнтованої професійної підготовки базується на низці методологічних підходів (системний, інформаційний, цифровий та культурологічний), передбачає дотримання дидактичних принципів в навчанні (принцип індивідуалізації навчання, міжпредметної інтеграції, креативності, використання цифрових технологій), реалізується через модернізацію змісту навчання (спецкурс «Інформаційно-цифрова культура музикантів та STEAM-освіта»), використання форми (лекції, практичні заняття і робота в парах), методів (проектний, дослідницький, моделювання, мозковий штурм, метод професійно-проблемного рефлексування) і засобів (цифрові ресурси та STEAM-проекти) навчання та завдяки розробленому діагностичному апарату (критерії, показники і рівні) дає можливість відслідкувати результат – розвиток ІЦК майбутніх учителів музики. Дисертація оформлена відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (зі змінами). Загальний обсяг дисертаційної роботи викладений на 243 сторінках, у тому числі 156 сторінок основного тексту, що відповідає встановленому освітньо-науковою програмою «Освітні, педагогічні науки» Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка максимальному та мінімальному обсягам основного тексту дисертації.

Здобувачка має 6 наукових публікацій за темою дисертації, із яких 3 статті в наукових фахових виданнях України, 1 стаття в закордонному науковому виданні, 2 праці апробаційного характеру. Список публікацій здобувача за темою дисертації::

1. Liu, D. (2023). The use of steam education in the training of music teachers. *Освіта. Інноватика. Практика*, 11(10), 113-118. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol11i10-017>.
2. Liu, D. (2024). Інформаційно-цифрова культура вчителя музики: термінологічний аналіз. *Академічні візії*. 35. URL: <https://academyvision.org/index.php/av/article/view/1368> <https://doi.org/10.5281/zenodo.13846872>.
3. Liu, D. (2024). Model of STEAM-oriented training of future music teachers for the development of their information and digital culture. *Scientific Journal of Khortytsia National Academy. (Series: Pedagogy. Social Work)*, 2(11). <https://doi.org/10.51706/2707-3076-2024-11-5>.
4. Liu, D. (2024). Potential impact of steam education on the outcomes of music teacher training. *Scientific Journal of Polonia University*, 66(5), 94-102. <https://doi.org/10.23856/6610>.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Інна ШИШЕНКО, д.п.н., доцент, доцент кафедри математики, фізики та методик їх навчання Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

«Шановні колеги, дозвольте висловити кілька прикінцевих констатацій, які є обов'язковими для нашої оцінки якості виконаного дослідження. На підставі всебічного розгляду дисертаційної роботи Лю Дій, відгуків офіційних опонентів і рецензентів, що надійшли на дисертацію на основі прилюдного захисту дисертації, можемо констатувати, що дисертація є самостійним науковим дослідженням з актуальної педагогічної проблеми і присвячена її вирішенню, а саме розвитку інформаційно-цифрової культури майбутніх вчителів музики в умовах STEAM-орієнтованої професійної підготовки. У роботі дійсно проблема досить ґрунтовно досліджена, висвітлено і теоретичні основи, і практичні аспекти. І можемо стверджувати, що в роботі дійсно формується новий підхід, нові погляди на підготовку вчителя музики, який буде здійснювати професійну діяльність в умовах цифрового середовища. У дисертації дійсно авторка представила свої ідеї, які є доведеними, містять наукову новизну, мають практичну значущість. Вірогідність отриманих результатів дослідження забезпечується застосуванням комплексу методів, які є адекватні меті, завданням та предмету дослідження. Також я хочу відзначити досить ґрунтовну джерельну базу, яка містить 321 джерело. І також зазначу, що робота відповідає спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, а також всім вимогам Міністерства освіти і науки щодо робіт такого типу, які висувуються відповідним порядком. Це і вимоги, що стосуються академічної доброчесності. Ознайомлення з текстом роботи засвідчило належні цитування. Вимогам щодо оприлюднення результатів дослідження: є і фахові видання, закордонні видання і матеріали апробаційного характеру. Вважаю, що автор заслуговує присудження ступеня доктора філософія і дане дослідження варте того, щоб його підтримати і продовжувати у майбутньому». Зауважень немає.

Олена СЕМЕНІХІНА, д.п.н., професор, професор кафедри інформатики Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

«Мушу визнати, що тема, для мене була надзвичайно цікава, оскільки, завжди чомусь ми чуємо про STEAM-освіту і дуже рідко чуємо про STEAM-підготовку. Мушу також сказати про те, що я досліджувала наукові джерела стосовно STEAM-підготовки, STEAM-орієнтованої підготовки молоді і маю сказати, що не так багато праць є. А сьогодні ми стикаємося з ситуацією, коли ми маємо залучати молодь до навчання і якогось наукового пошуку. І при цьому ми знаємо, що молодь не цікавиться наукою, але цікавиться якимись мистецькими напрямками. І тому якраз оце поєднання, поєднання мистецтва і науки потім воно можливо якимось чином покаже молоді, що наука теж цікава річ, а не тільки відео в YouTube чи ще якісь такі для них креативні, але для нас, як науковців, не досить такі показові щодо освіти моменти. І хочу зазначити, що формально робота витримана, вона має логіку, вона побудована на своїй системі означень і поступово переходить в модель, і перевіряється ця модель експериментально. Вважаю, що, формальна частина стосовно публікацій також витримана повністю. Перевірка на плагіат показала, що робота прийнятна, всі цитати коректно оформлені, неавтентичних запозичень ніяких немає, не виявлено. Тому я буду підтримувати цю роботу і закликаю вас. Дякую». Зауваження наведено у рецензії рецензента. Здобувачка надала відповіді.

Артем ЮРЧЕНКО, к.п.н., доцент, доцент кафедри інформатики Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

«Шановна Лю Дій, актуальність Вашого дослідження зумовлена дуже сучасною темою, яка потребує інтеграції цифрових технологій саме в усій сфері навчання. І вчитель музики не є виключенням. Сьогодні він має бути не лише носієм мистецьких знань, а й компетентним в цифрових інструментаріях, використання різних цифрових інструментів, здатним поєднувати і музику, і сучасні технології, і науку, і, звичайно, цифрові інструменти також в усьому освітньому процесі. А розвиток інформаційно-цифрової культури вчителів музики є важливим

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Інна ШИШЕНКО, д.п.н., доцент, доцент кафедри математики, фізики та методик їх навчання Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

«Шановні колеги, дозвольте висловити кілька прикінцевих констатацій, які є обов'язковими для нашої оцінки якості виконаного дослідження. На підставі всебічного розгляду дисертаційної роботи Лю Дій, відгуків офіційних опонентів і рецензентів, що надійшли на дисертацію на основі прилюдного захисту дисертації, можемо констатувати, що дисертація є самостійним науковим дослідженням з актуальної педагогічної проблеми і присвячена її вирішенню, а саме розвитку інформаційно-цифрової культури майбутніх вчителів музики в умовах STEAM-орієнтованої професійної підготовки. У роботі дійсно проблема досить ґрунтовно досліджена, висвітлено і теоретичні основи, і практичні аспекти. І можемо стверджувати, що в роботі дійсно формується новий підхід, нові погляди на підготовку вчителя музики, який буде здійснювати професійну діяльність в умовах цифрового середовища. У дисертації дійсно авторка представила свої ідеї, які є доведеними, містять наукову новизну, мають практичну значущість. Вірогідність отриманих результатів дослідження забезпечується застосуванням комплексу методів, які є адекватні меті, завданням та предмету дослідження. Також я хочу відзначити досить ґрунтовну джерельну базу, яка містить 321 джерело. І також зазначу, що робота відповідає спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, а також всім вимогам Міністерства освіти і науки щодо робіт такого типу, які висуваються відповідним порядком. Це і вимоги, що стосуються академічної доброчесності. Ознайомлення з текстом роботи засвідчило належні цитування. Вимогам щодо оприлюднення результатів дослідження: є і фахові видання, закордонні видання і матеріали апробаційного характеру. Вважаю, що автор заслуговує присудження ступеня доктора філософія і дане дослідження варте того, щоб його підтримати і продовжувати у майбутньому». Зауважень немає.

Олена СЕМЕНІХІНА, д.п.н., професор, професор кафедри інформатики Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

«Мушу визнати, що тема, для мене була надзвичайно цікава, оскільки, завжди чомусь ми чуємо про STEAM-освіту і дуже рідко чуємо про STEAM-підготовку. Мушу також сказати про те, що я досліджувала наукові джерела стосовно STEAM-підготовки, STEAM-орієнтованої підготовки молоді і маю сказати, що не так багато праць є. А сьогодні ми стикаємося з ситуацією, коли ми маємо залучати молодь до навчання і якогось наукового пошуку. І при цьому ми знаємо, що молодь не цікавиться наукою, але цікавиться якимись мистецькими напрямками. І тому якраз оце поєднання, поєднання мистецтва і науки потім воно можливо якимось чином покаже молоді, що наука теж цікава річ, а не тільки відео в YouTube чи ще якісь такі для них креативні, але для нас, як науковців, не досить такі показові щодо освіти моменти. І хочу зазначити, що формально робота витримана, вона має логіку, вона побудована на своїй системі означень і поступово переходить в модель, і перевіряється ця модель експериментально. Вважаю, що, формальна частина стосовно публікацій також витримана повністю. Перевірка на плагіат показала, що робота прийнятна, всі цитати коректно оформлені, неавтентичних запозичень ніяких немає, не виявлено. Тому я буду підтримувати цю роботу і закликаю вас. Дякую». Зауваження наведено у рецензії рецензента. Здобувачка надала відповіді.

Артем ЮРЧЕНКО, к.п.н., доцент, доцент кафедри інформатики Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

«Шановна Лю Дій, актуальність Вашого дослідження зумовлена дуже сучасною темою, яка потребує інтеграції цифрових технологій саме в усій сфері навчання. І вчитель музики не є виключенням. Сьогодні він має бути не лише носієм мистецьких знань, а й компетентним в цифрових інструментаріях, використанні різних цифрових інструментів, здатним поєднувати і музику, і сучасні технології, і науку, і, звичайно, цифрові інструменти також в усьому освітньому процесі. А розвиток інформаційно-цифрової культури вчителів музики є важливим

чинником підвищення їхньої якості, професійної діяльності. Це відкриває для них нові можливості для творчості, для мультидисциплінарної співпраці та формування сучасного освітнього середовища, що є вагомим у сучасному XXI столітті. Таким чином, у Вашій роботі вирішена актуальна на сьогоднішній день проблема підготовки вчителя музики, як інноваційного фахівця. У Вашій роботі чітко все обґрунтовано, прописано, здійснено теоретичне обґрунтування методичних підходів, що дозволяє от розвивати інформаційно-цифрову культуру майбутніх вчителів музики. Розроблена, змістовна структура модель підготовки цих вчителів, які логічно поєднані, це: цільові орієнтири, методологічні засади, результативні компоненти, які забезпечує цілісність і послідовність функціонування відповідної системи. Тому можна сказати, що результати Ваших досліджень є вагомими, вони апробовані. Мені імпонують також надані Вами відповіді на зауваження до роботи. Вони конкретні, повні. Тому вважаю, що робота є цікавою, є актуальною і я буду її підтримувати, що ї вам рекомендую. Дякую». Зауваження наведено у рецензії рецензента. Здобувачка надала відповіді.

Наталія ГУРАЛЬНИК, д.п.н., професор, професор кафедри інструментального виконавства, оркестрового диригування та педагогіки мистецтва Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

«Дякую, шановна Інна Володимирівна, я б хотіла пару слів сказати коротко про ті виклики, з якими стикаються студенти і викладачі, що готують майбутніх вчителів музичного мистецтва. Ні для кого не секрет з тих, хто стикається з безпосередньо музичною підготовкою вчителів, що є такий складний виклик у сучасних умовах (він, на жаль, посилюється), що діти, які платять за свою освіту, вони хочуть отримувати музичну підготовку, але не завжди мають відповідні музичні здібності (музичний слух, пам'ять). Це дуже складні елементи нашої розумової діяльності музикантів, які, на жаль, не завжди зустрічаються у студентів, які дуже хочуть опанувати інструментами, співати і таке інше. І до цього виклику, який, на жаль, дуже загострився в сучасних умовах платної освіти, додався ще один виклик. Це той самий виклик, про який сьогодні ми, говоримо: інформаційна технологія, інформаційні програми, інформаційно-цифрова культура, яка повинна стати для професіонала просто частиною його професійної діяльності, його компетентностей. Тому оця необхідність опанувати дуже складним набором умінь, додатків і стала таким цікавим предметом дослідження нашої дисертантки. І на щастя з'являються такі роботи, як у Лю Дій, які не тільки знайшли цю проблему, не тільки її виокремили для себе, а вони ще її і вирішили цю проблему і надали просто цікаві шляхи, якими зробити цей процес навчання музики реальним і ефективним. Тому дуже своєчасна робота, на мій погляд. Я дякую дисертантці, дякую науковому керівнику, що взяли за цю ідею, взяли за цю дуже складну проблему, а головне вирішили її успішно. Тому я буду підтримувати цю роботу. Дякую за увагу». Зауваження наведено у відгуку офіційного опонента. Здобувачка надала відповіді.

Вячеслав РІЗНИК, д.п.н., професор, професор кафедри цифрових технологій навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі.

«Дякую. Не буду повторювати своїх колег. Додам єдине, що надзвичайно зацікавила робота людей. Тема є актуальною і своєчасною. Результати дослідження можуть бути ефективно інтегровані у професійну підготовку майбутніх музикантів, у зміст освітніх програм. Окремо відзначу вкотре авторський спецкурс «Інформаційно-цифрової культури музикантів та STEAM-освіти», методичний супровід. Заслуговує на увагу і діагностичний інструментарій, яким послуговувалася дисертантка. Робота в цілому є цілісною, легко сприймається, оформлена відповідно до вимог, текст викладено послідовно, логічно, науково-коректно. Загалом, підсумовуючи, акцентую увагу на надзвичайній новизні, практичній значущості і високій актуальності роботи, яка заслуговує на подальше впровадження в освітню практику. Тому як і колеги, буду підтримувати дану роботу». Зауваження наведено у відгуку офіційного опонента. Здобувачка надала відповіді.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує

Лю Дій

(власне ім'я, прізвище, здобувача (ки) у давальному відмінку)

ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

(галузь знань)

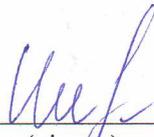
за спеціальністю (спеціальностями) 011 Освітні, педагогічні науки

(код і найменування спеціальності (спеціальностей))

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

(підпис)

Інна ШИШЕНКО
(власне ім'я та прізвище)

